

Równość Kościołów: Uwagi wstępne

Raport ten zawiera wyniki badań zrealizowanych przez Stowarzyszenie na rzecz Państwa Neutralnego Światopoglądowo „Neutrum” w ramach grantu „Równość kościołów, wyznań i światopoglądów w Polsce w aspekcie praw człowieka” finansowanego przez program **Phare** Dialog Społeczny.

Celem projektu było określenie stanu przestrzegania zasady równości kościołów w Polsce oraz równości obywateli ze względu na ich wyznanie lub światopogląd. Zdiagnozowanie stanu rzeczy nie było jednak celem samym w sobie: jedną z funkcji zrealizowanego projektu badawczego było także sformułowanie wniosków praktycznych służących poprawie sytuacji w interesującym nas aspekcie praw człowieka.

Program realizowany był w kilku etapach i składa się na niego kilka opracowań.

Po pierwsze, w celu rozeznania się w analizowanej problematyce, w październiku 1996 r. Stowarzyszenie „Neutrum” zorganizowało konferencję, na której zaproszeni przedstawiciele związków wyznaniowych i przedstawiciele środowisk osób niewierzących mówili o swojej sytuacji prawnej, stosunkach z administracją państwową i samorządową, sytuacji społecznej, oczekiwaniach i zagrożeniach. Materiały z konferencji stały się podstawą do skonstruowania kwestionariusza pogłębionych wywiadów socjologicznych.

Informacje udzielone przez przedstawicieli 38 kościołów i związków wyznaniowych zostały opracowane i przedstawione w rozdziale I. Rozdział ten zawiera socjologiczną charakterystykę sytuacji mniejszościowych kościołów i związków wyznaniowych (a dokładniej - tych, które objęto badaniami) oraz ich opinie na temat przestrzegania zasady równości kościołów i związków wyznaniowych w Polsce.

W projekcie postanowiliśmy uwzględnić także punkt widzenia Kościoła Rzymskokatolickiego. Ze względu na socjologiczną złożoność tej instytucji istnieje tu oczywiście problem „reprezentatywności” podmiotu wyrażającego katolicki punkt widzenia. W opracowaniu tym przedstawiamy stanowisko Konferencji Stowarzyszeń Katolickich (z lipca 1995 r.), reprezentatywnej — naszym zdaniem — dla tej części Kościoła, która podziela pogląd o dyskryminacji osób wierzących w Polsce.

W rozdziale II przedstawiamy wyniki analizy informacji prasowych dotyczących problematyki równości kościołów, wyznań i światopoglądów. Analizą objęto 129 artykułów i z lat 1990-1997, które ukazały się w gazetach i czasopismach o zasięgu ogólnokrajowym (oraz, dodatkowo, kilka artykułów z prasy lokalnej). W rozdziale tym przedstawiamy opisane w prasie fakty naruszania zasady równości kościołów i związków wyznaniowych oraz opinie, komentarze i wypowiedzi przedstawicieli dyskryminowanych społeczności odnoszące się do tej problematyki. W rozdziale III przedstawiamy wyniki ekspertyzy prawnej dotyczącej normatywnych uregulowań omawianej problematyki. Aspekt prawny jest tu ważny m.in. dlatego, że wiele problemów dotyczących naruszania zasady równości kościołów i związków wyznaniowych generowane jest przez konkretne rozstrzygnięcia administracyjno-prawne, a tym samym negocjowanie sposobów ich rozwiązania również przebiegać musi na tej płaszczyźnie.

Część pierwszą projektu, tzn. badanie socjologiczne, zrealizował zespół badawczy kierowany przez dr Wojciecha Pawlika z Instytutu Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego. Autorką opracowania poświęconego analizie informacji prasowych jest Agnieszka Glegolska-Pękala ze Stowarzyszenia na rzecz Państwa Neutralnego Światopoglądowo „Neutrum”. Ekspertyzę prawną przygotował Ernest Zienkiewicz prawnik z Fundacji Helsińskiej.

(Publikacja: 01-01-2003 Ostatnia zmiana: 31-10-2003)

[Oryginał..](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,194) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,194>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl